

การปรับตัวของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดภูเก็ต

นางทิพย์พร จิตวารินทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

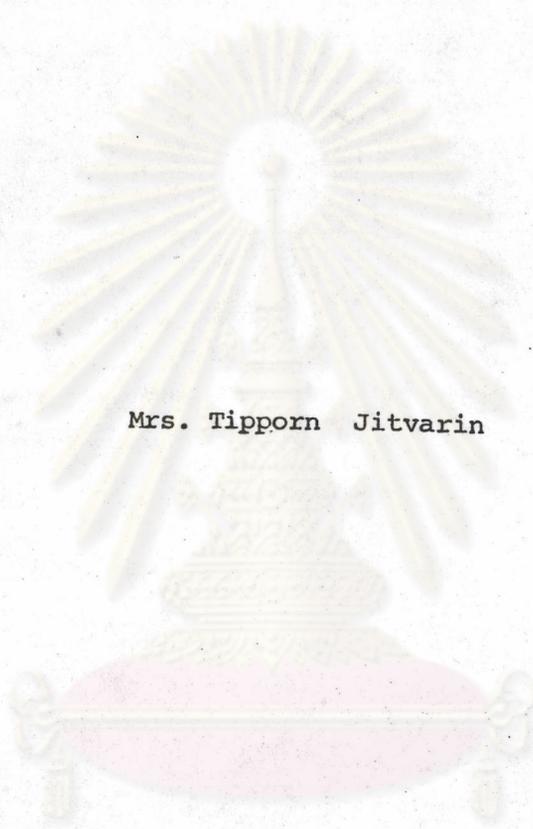
ISBN 974-569-039-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014331

141444100

SELF-ADJUSTMENT OF STUDENTS IN ELEMENTARY SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF
PHUKET PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

Mrs. Tipporn Jitvarin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-569-039-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การปรับตัวของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดภูเก็ต

โดย นางทิพย์พร จิตวารินทร์

ภาควิชา ประถมศึกษา

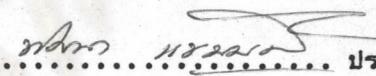
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร

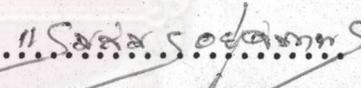
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว

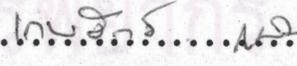
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

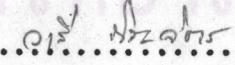

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทศนา เขมมณี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วารี ธีระจิตร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

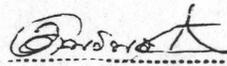
วิทยุพร จิตวารินทร์ : การปรับตัวของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา
ประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต (SELF-ADJUSTMENT OF STUDENTS IN ELEMENTARY SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF PHUKET PROVINCIAL PRIMARY
EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.แรมสมร อยู่สถาพร, ผศ. เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว,
111 หน้า.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1. เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนด้าน
การเรียน และด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนและครู 2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความสามารถในการปรับตัว
ของนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษา

ผลของการวิจัยคือ 1. นักเรียนมีระดับความสามารถในการปรับตัวได้พอสมควรในทุก ๆ ด้านและ
ทุก ๆ เรื่อง นักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธมีระดับความสามารถในการปรับตัวได้พอสมควรในทุก ๆ ด้านและ
ทุก ๆ เรื่อง ส่วนนักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามมีระดับความสามารถในการปรับตัวได้พอสมควรเกือบทุกเรื่อง
ยกเว้นเรื่อง มีการบ้านมากเกินไปจนไม่มีเวลาช่วยงานบ้านหรือสนุกสนานกับเพื่อน ๆ เกิดความกลัวว่าจะ
ถูกเรียกออกไปแสดงความคิดเห็นหรือร่วมกิจกรรมหน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ เห็นแก่ตัวมากกว่าเห็นแก่ส่วนรวม
และเพื่อน ๆ มักจะแสดงกิริยาทำทางหรือใช้คำพูดถูกเหยียดหยามนักเรียนเสมอ ซึ่งมีระดับความสามารถใน
การปรับตัวได้น้อย 2. นักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธ และนักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามมีระดับความสามารถใน
การปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุก ๆ ด้าน โดยที่นักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธมีระดับความ
สามารถในการปรับตัวได้สูงกว่านักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามในทุก ๆ ด้าน 3. นักเรียนที่นับถือศาสนา
พุทธ และศาสนาอิสลามมีปัญหามากที่สุดในเรื่องเดียวกันคือ ทำแบบฝึกหัดเสร็จไม่ทันในชั่วโมง และถูกครู
ตำหนิหรือลงโทษต่อหน้าคนจำนวนมาก ๆ และมีปัญหาน้อยที่สุดในเรื่องเดียวกัน คือ ครูเคร่งครัดกับระเบียบ
ภายในห้องมากเกินไปในเวลาเข้าสอน ครูชอบใช้ให้ทำงานส่วนตัวของครูโดยไม่ถามความสมัครใจเห็นว่า
เพื่อนมีความสามารถหรือได้รับค่าตอบแทนเหมาะสมมากกว่าตน และรู้สึกอึดอัดใจในเวลาที่ครูเดินดูการทำงาน
ขณะที่เรียน

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติดี

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

๑

TIPPORN JITVARIN : SELF-ADJUSTMENT OF STUDENTS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF PHUKET PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. RAMSAMORN U-SATHAPORN, Ph.D. AND ASST. PROF. GASAMSAK POOMSRIKAEW, 111 PP.

The purposes of this research were 1. to study levels of self-adjustment of the students in studying and relationship with their friends and teachers. 2. to compare the levels of self-adjustment of the Buddhist students and the Islamic students in the elementary schools.

The findings of this research were 2. The students had the moderate level of self-adjustment in every aspect and in every area. The Buddhist students had the moderate level of self-adjustment in every aspect and in every area. The Islamic students had the moderate level of self-adjustment in every aspect but had the low level in having so much homework that they were not able to help their parents with the housework or to play with their friends; in being afraid to be asked to express their ideas or to participate in the activities in front of the class; in having friends being selfish rather than devoted themselves to their society and in friends usually acted or used wordings to look down at the students. 2. The levels of self-adjustment of the Buddhist students and the Islamic students were different significantly at the level .01 in every aspect. The Buddhist students had the moderate level of self-adjustment rather than the Islamic students in every aspect. 3. The problems which the Buddhist and the Islamic students had the most were: they did not finish their exercises in time; and they were punished and were blamed in front of their friends. The problems which the students had the least were: the teachers stricked to the class disciplines; the teachers asked them to do something without asking for their willingness; they felt that their friends got more prestiges from the teacher; and they felt embarassing when the teachers walked around while they were studying.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 11 Samrak S. Poomsrikaew

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว ที่กรุณาให้คำปรึกษา ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้สมบูรณ์ถูกต้อง ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณประธานกรรมการและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจน คณะกรรมการพิจารณาโครงร่างวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ได้กรุณาใช้เวลาเพื่อตรวจ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 คน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์รัตนา นฤภัทร อาจารย์จันทร์รา จรรย์แสง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงษ์เทัญ ศักดิ์ทัศน์ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดีเพราะได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ใหญ่ ครูผู้สอน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ของโรงเรียนบ้านบางคู โรงเรียนบ้านไสน้ำเย็น และโรงเรียนหงษ์หยกบ่าง ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ทิพย์พร จิตวารินทร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	
บทที่	
1 บทนำ	
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
คำจำกัดความ	8-9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	10
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11-32
ความหมายของการปรับตัว	11-12
สาเหตุของการปรับตัวและกระบวนการปรับตัว	13-14
ลักษณะของการปรับตัวที่ดีและลักษณะที่แสดงถึงอาการยุ่งยากใน- การปรับตัว	15-17
วิธีการที่ใช้ในการปรับตัว	17-20
พัฒนาการของเด็กในวัย 10-12 ปี	20-26
ศาสนากับวิถีชีวิตของบุคคลในสังคม	27-30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30-32
3 วิธีดำเนินการวิจัย	33-43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32-38
ตัวอย่างประชากร	39-41

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	43-44
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	45-65
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	66-76
บรรณานุกรม	77-81
ภาคผนวก ก.	82-89
ภาคผนวก ข.	90-110
ประวัติผู้วิจัย	111

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 แสดงข้อมูลกลุ่ม โรงเรียนที่มีนักเรียนนับถือศาสนาอิสลามประมาณร้อยละ 50	40
2 แสดงจำนวนกลุ่ม โรงเรียนและโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร	41
3 แสดงจำนวนตัวอย่างประชากรนักเรียน	42
4 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร	46
5 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนของนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธที่เป็นตัวอย่าง ประชากร	47
6 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามที่เป็นตัวอย่างประชากร.....	47
7 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่มีปัญหาและไม่มีปัญหาด้านการทำงาน และความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน	48-49
8 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่มีปัญหาและไม่มีปัญหาด้านความเข้าใจ บทเรียน บรรยากาศในห้องเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน.....	50-51
9 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่มีปัญหาและไม่มีปัญหาด้านความสัมพันธ์ของนักเรียน กับเพื่อนในโรงเรียน	52-53
10 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่มีปัญหาและไม่มีปัญหาด้านความสัมพันธ์ของนักเรียน กับครูในโรงเรียน	54-55
11 แสดงค่าเฉลี่ยระดับความสามารถในการปรับตัวของนักเรียน เรื่อง การทำงานและ ความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน	56
12 แสดงค่าเฉลี่ยระดับความสามารถในการปรับตัวของนักเรียน เรื่อง ความเข้าใจ บทเรียน บรรยากาศในห้องเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน	57
13 แสดงค่าเฉลี่ยระดับความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนด้านความสัมพันธ์ของ นักเรียนกับเพื่อนในโรงเรียน	58
14 แสดงค่าเฉลี่ยระดับความสามารถในการปรับตัวของนักเรียน เรื่องความสัมพันธ์ของ นักเรียนกับครูในโรงเรียน	59
15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาอิสลาม เรื่องการทำงานและความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน ..	60

16	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาอิสลาม เรื่องความ เข้าใจบทเรียน บรรยากาศในห้องเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน	61-62
17	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาอิสลาม เรื่องความสัมพันธ์ของนักเรียนกับเพื่อนในโรงเรียน	63-64
18	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาอิสลาม เรื่องความสัมพันธ์ของนักเรียนกับครูในโรงเรียน	65

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย